

ficiranog radnika ili 5 godina ukupnog radnog staža, a pripremali su se za ispite na tromjesečnom tečaju koji je organiziralo Stručno udruženje mljekarskih privrednih organizacija Hrvatske.

Polaznici tečaja — podijeljeni u 7 radnih grupa — svakodnevno su radili u sirani, maslarni, topionici sira, laboratoriju i drugim odjeljenjima mljekare. Praktičan rad i svakodnevna trosatna teoretska nastava u toku tečaja pružili su radnicima solidne temelje kako za ispite, tako i za budući rad u poduzećima.

Na završnom dijelu ispita, kojom prilikom je održana mala svečanost, novim mljekarskim kvalificiranim radnicima predao je diplome drug Pajo Kovačević, načelnik Sekretarijata za rad NOK Daruvar, koji je u svojoj završnoj riječi odao priznanje Udruženju na organiziranju ovakovog tečaja i čestitao tečajcima na položenim ispitima. Tom prilikom je u ime »Zdenke«, direktor toga poduzeća, nagradio druga Musil Franju, kao najboljeg tečajca sa nagradom od 5.000 din, a isto tako i druga Finek Stjepana za brigu i trud oko održavanja reda na

Radnici koji su nakon položenog ispita u Vel. Zdencima stekli kvalifikaciju za zanimanje sirara sa svojim nastavnicima i ispitnom komisijom

(Foto: »Standa«, Daruvar)

Zahvaljujući zalaganju tečajaca i trudu nastavnika uspjeh ispita nije izostao, tako da je ispite položilo svih 13 tečajaca, a od toga 3 sa odličnim uspjehom, 4 sa vrlo dobrim, 4 sa dobrim i 2 sa dovoljnim, te je postignuta prosječna ocjena od 3,61. Odličnim uspjehom položili su ispite drugovi Musil Franjo i Erjavec Josip iz »Slavonke« — Slav. Požega i Špegar Duško iz Centralne mljekare — Sarajevo.

tečaju sa din. 5.000.—.

Za potpuni uspjeh ovoga tečaja treba posebno zahvaliti pomoći koju su pružile Mljekarska industrija, Bjelovar, Mljekarska škola, Bjelovar i »Zdenka«, Vel. Zdenci.

Našim novokvalificiranim sirarima srdačno čestitamo i želimo daljnje uspjehe u radu.

F.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Rezultati proizvodnih pokusa u proizvodnji mlijeka. — U proizvodnji mlijeka najbolje su rezultate u god. 1957. postigli: Poljoprivredno dobro Beograd (Pančevački rit) — Padinske skele, koje je sa 660 krava

crveno-danske i frizijske pasmine postiglo prosjek od 5.100 kg mlijeka po kravi, Poljoprivredno dobro Osijek sa 100 simental-skih krava 3.624 kg, Kmetijsko gozdarsko posetstvo, Kočevje sa 100 montafonskih kra-

va 4.493 kg po kravi i Kmetijsko gozdarstvo »Pšata«-Mengeš sa 100 montafonskih krava 4.130 kg mlijeka po kravi.

Uvoz rasplodne stoke u god. 1958. — Prema rješenju SPŠK u god. 1958. uvest će se za poljoprivredna dobra NRH 5.400 rasplodnih krava. Od toga otpada na PIK »Be-lje« 4.000 krava frizijske i Hereford pasmine, na Poljoprivredno dobro Vinkovci 300, Vukovar 200, Žitnjak — Zagreb 300, Božja-kovina 200 istočno-frizijske pasmine, Erdut 200 crvenošare i »Lika« Gospić 200 krava Hereford pasmine. Radi se još na tome, da se za NRH uveze 100—200 rasplodnih goveda simentalke pasmine iz Austrije, pa oko 100—200 frizijskih krava iz Holandije.

Za NRS uvest će se 6.800, NR Makedo-nju 500, BiH 300 i LNS 400 rasplodnih kra-va. Ukupno će se uvesti 13.450 krava, a usto odgovarajući broj bikova za poljopri-vredna dobra i centre za umjetno osjeme-njivanje.

Rasplodnih ovaca uvest će se 4.100, a bijelih mesnatih svinja 8.000.

Kreditiranje kontrahaže poljoprivrednih proizvođača. — Prema odluci Saveznog Izvršnog Vijeća privredne zadružne organizacije, koje s proizvođačima kontrahiraju proizvođaču, mogu podići od banaka i štedionica kratkoročne kredite s kamatnom stopom od 3%. Ovi se krediti mogu upotrebiti za kreditiranje proizvođača, a daju se u raznim oblicima: kao sredstva za reprodukciju i zaštitu, usluge upotrebom mehanizacije kod obrade tla i u novcu.

Da li je rentabilno uređenje pregonских pašnjaka? — Prema podacima dra Turine Bože kod proizvodnje 300 g zelene krme na 1 ha pregonškog pašnjaka uz godišnje ula-ganje od 4,2 milijuna dinara ostvaruje se dobit od neko 10 milijuna dinara.

Proizvodna cijena mlijeka je najmanja kod krava, koje se hrane na pregonškim pašnjacima. Ona iznosi 6—10,3 dinara po litri, već prema tome, da li je krava na pašnjacima proizvela prosječno 10 odnosno 15 lit. mlijeka na dan.

Osnivanje egalizacionog fonda kod grada Osijeka za pokriće rizika kod kontrahaže. — Većina poljoprivrednih proizvođača potrebnih za opskrbu grada Osijeka podmirit će se kontrahažom s područnih poljopri-vrednih dobara i zadružnih ekonomija. Radi pokrića rizika kod kontrahaže osnovat će se egalizacioni fond. Spomenuti fond osnovat će se iz dotacije budžeta Narodnih odbora općine (Gornji i Donji grad) Osijek,

u iznosu od 20 milijuna dinara, pa iz razlika u postignutim cijenama privrednih organi-zacija, koje se bave prometom poljopri-vrednih proizvoda.

Usto će se osnovati pri narodnim opći-nama Gradska uprava za opskrbu, koja će imati zadatak, da koordinira rad s nadlež-nim i zainteresiranim organima i organiza-cijama u pogledu opskrbe grada Osijeka životnim namirnicama.

* * *

Dnevni obrok mlijeka povoljno djeluje na rast djece

Prof. dr. Holder u izvještaju FAO-a na-vodi među ostalima i pokus sa dvije grupe učenika u Velikoj Britaniji. U jednoj grupi svaki učenik je dobivao dodatni obrok od 1/2 litre mlijeka na dan. Poslije godinu dana ustanovljeno je:

	Porast u cm	Povećanje težine u kg
1. grupa bez dodatka mlijeka	4,7	1,745
2. grupa s dodatkom mlijeka	6,7	3,166

Osim toga učenici, koji su dobivali mli-jeko, postali su otporniji prema bolestima.

Belgija — povećava se zaliha maslaca, a cijena mu pada

I Belgija pripada među zemlje, gdje ima višaka maslaca. Zbog toga mu se smanjuje i cijena. Do kraja siječnja ove godine sma-njila mu se cijena po kg za 17,5 b. fr. Belgi-janci troše mnogo maslaca, ali uza sve to u hladnjačama se povećala zaliha maslaca na 6.000 tona. Te će se zalihe teško moći smanjiti, jer s nastupom proljeća povećat će se proizvodnja mlijeka, pa prema tome i preradba u maslac.

Razvoj proizvodnje mlijeka i preradbe mlijeka u mliječne proizvode u SSSR-u

Do pred kratko vrijeme malo je bilo oba-vijesti o razvoju mljekarstva u SSSR-u. Prema izvještaju jednog stručnog engleskog lista proizvodnja maslaca povećala se od 225.000 tona na 586.000 tona, sira od 49.000 na 142.000 tona. I promet konzumnog mli-jeka i mliječnih napitaka u istom vremen-skom razdoblju povećao se od 1.139 na 5.120 milijuna kilograma. Doprema mlijeka u mljekare, koja je god. 1956. iznosila 17 milijuna kg, planirana je za god. 1956. na 25 milijuna kg.

(Schw, Z. f. M., 1958.)

STRUČNA LITERATURA: Ing. D. Pavličić i ing. B. Obradović — Mlekarstvo, savremena obrada i prerada — (Privredni pregled od 17. III. 1958. br. 835)

U uvodnom dijelu članka ističe se značenje mljekarstva u sklopu narodne privrede, a zatim karakteristike mljekarstva naše zemlje. Proizvodnja mlijeka u FNRJ god. 1953. iznosila je 1.696 milijuna, a god. 1956. 2.024 milijuna litara. Po stanovniku god. 1956. iznosila je proizvodnja 133 lit. na godinu, a po poljoprivrednom stanovniku 182 lit. Proizvodnja mlijeka je različita po republikama i rejonima (od 40 lit. u Makedoniji do 220 lit. u LRS po stanovniku, a po proizvođaču od 65 lit. u NRBiH, na 300 lit. u LRS). Tržni višci su također različiti od 30 do 250 lit. po neproizvođaču.

Prema perspektivnom planu povećat će se proizvodnja mlijeka za 42,4% u odnosu na god. 1956., t. j. na 2.880 milijuna litara, a to iznosi 147 lit. po stanovniku, odnosno 225 lit. na godinu po proizvođaču.

Sadašnji kapacitet mljekara iznosi 1,2 milijuna litara. Preko mljekara otkupljeno je

u god. 1956. 226 milijuna litara mlijeka, t. j. 38% od tržišnih višaka. 50% proizvedenog mlijeka dostavljaju proizvođači izravno potrošaču.

U nove mljekare dosad je investirano 4.700 milijuna dinara. Za izgradnju novih kapaciteta od 1,2 milijuna litara potrebno je uložiti oko 11 milijardi dinara. Time će se obuhvatiti preko mljekara 58% tržišnih višaka.

Za predviđene nove mljekare potrebno je kvalificirano stručno osoblje, i to 120 s visokom školom i oko 500 s mljekarskom školom. Postojeće mljekarske škole osposobljavaju svake godine oko 60 kvalificiranih mljekarskih radnika.

Osnovna poteškoća sadašnjih mljekara bila je, da nisu mogle iskoristiti svoje kapacitete. Međutim sada se to poboljšalo prijelazom otkupa mlijeka na organizacije proizvođača-zadruga i novim mjerama za unapređenje poljoprivrede.

Na kraju članka se ističe potreba, da se uskladi rad novih mljekara s planovima proizvodnje mlijeka i s mjerama za brži razvoj mljekarstva.

K.

PRETPLATNICIMA!

Molimo sve pretplatnike lista
»MLJEKARSTVO«, koji još nisu uplatili
pretplatu za prošlu godinu, da to čim
prije učine, jer ćemo inače biti prinu-
đeni obustaviti isporuku lista.

UREDNIŠTVO